

Mesto Michalovce – „Srdce Zemplína“ – je situované v riečnej níve Laborca. Prirodzenú hranicu zo západného smeru predstavujú Slanské vrchy, na severe sa vypína Beskydské predhorie a Vihorlatské vrchy.

Dnešné Michalovce sú okresným mestom s takmer 40 tisíc obyvateľmi, pričom administratívne patria do Košického samosprávneho kraja. Je tu pomerne dobrá infraštruktúra a rozvinutá priemyselná výroba. Mesto predstavuje i zaujímavú multietnickú a multikonfesiuálnu lokalitu.

Najstaršie osídlenie michalovského chotára je datované do obdobia praveku. Samotné Michalovce sa v listinách prvýkrát spomínajú až v roku 1244, ako mesto sú uvádzané začiatkom 15. storočia.

Vývoj Michaloviec bol úzko spätý jednako so šľachtickou rodinou Sztárayovcov (z tohto rodu pochádzalo i niekoľko významných osobností), jednako s dejinami Židov (napr. v roku 1867 sa tu stretlo 24 uhorských rabínov na známej „Michalovskej synode“). V rokoch 1919 až 1922 zas Michalovce tvorili – v rámci novovznikutej Československej republiky – administratívne centrum Zemplínskej župy.

K významným sakrálnym stavbám na území mesta možno zaradiť základy rotundy, pôvodne gotický rímskokatolícky Kostol Narodenia Panny Márie, barokovo-kla-

The town Michalovce – “The Heart of Zemplín” – is situated in the river floodplain of Laborec. The natural boundary from the west is created by the Slanské Hills, in the north there are Beskydy Foothills and Vihorlat Mountains.

Present-day Michalovce is the county town of almost 40 thousand inhabitants, which administratively belongs to the Košice Self-Governing Region. There is relatively well done infrastructure and developed industrial production. The town represents interesting multiethnic and multiconfessional locality, too.

The oldest settlement of Michalovce area is dated to the prehistoric period. Stand-alone town Michalovce was for the first time mentioned in the written record in 1244, but as a town it was mentioned at the beginning of the 15th century.

Developing of the Michalovce was closely linked with the noble Sztáray family (several prominent personalities originated from this genus) and with the history of Jewish people (for example 24 Austro-Hungarian rabbis met here on the famous “Michalovce Synod” in 1867). In 1919 – 1922 the town Michalovce was – within newly formed Republic of Czechoslovakia – administrative centre of Zemplín region. Among the most important sacral buildings in the town are foundations of rotunda, originally Gothic Roman-Catholic Church of the Navity of the Virgin Mary,

sicistický gréckokatolícky Chrám Narodenia Presvátej Bohorodičky, neogoticú Kaplnku svätého Antona Paduánskeho na Hrádku či Kláštor redemptoristov spolu s neobyzantským kláštorným Chrámom Zoslania Sväteho Ducha.

K zaujímavým časťiam Michaloviec tiež patrí Centralná mestská zóna s viacerými zachovanými historickými budovami, Kostolné námestie (pôvodné historické centrum mesta) s barokovo-klasicistickým kaštielom (v súčasnosti v ňom sídli Zemplínske múzeum) či lokalita Hrádok.

Nachádzajú sa tu aj moderné sídliská, v posledných rokoch bolo vybudovaných niekoľko veľkých nákupných centier.

Pestrý je i kultúrno-spoločenský život Michaloviec – reprezentuje ho viacero tradičných podujatí (napr. Zemplínsky jarmok a Zemplínske slávnosti), činnosť vyuvia niekoľko umeleckých telies (asi najznámejším z nich je folklórny súbor Zemplín), v meste tiež žije a tvorí „maliarka Zemplína“ Ľudmila Lakomá – Krausová.

Baroque-Classical Greek-Catholic Church of Navity of the Blessed Mother of God, Neo-Gothic Chapel of St. Anthony of Padua in Hrádok and the Monastery of Redemptionists together with the Neo-Byzantine Church of the Bringing Down of Holy Spirit.

The Central Town Area with all its preserved historical buildings belongs to the interesting parts of the town Michalovce, also Kostolné námestie (Churches’ Square, originally historical center of the town) with Baroque-Classicalistic mansion (nowadays the seat of The Zemplín Museum) and area called Hrádok. There are modern housing estates in the town and in the recent years there were built several large shopping centers, too.

The social and cultural life of Michalovce is also colorful – it is represented by several events (for example Zemplín Fair and Zemplín Dance and Song Festival), there are some active art groups in the town (the most famous within

V Michalovciach sa narodili, resp. tu pôsobili mnohé popredné osobnosti svojej doby – uviest' možno Alberta z Michaloviec (v období stredoveku zastával úrad priora, čiže najvyššieho predstaveneho rádu johanitov v celom Uhorsku), Teodora Jozefa Moussona („maliara zemplínskeho slnka a ľudu“ prvej polovice 20. storočia), blahoslaveného redemptoristu Metoda Dominika Trčku, básnika Gorazda Zvonického či kňaza Štefana Hlaváča.

Mesto tiež patrí medzi významné centrá vzdelávania v celom regióne. Od 90. rokov 20. storočia si tu svoje pobočky a detašované pracoviská postupne zriaďili tri univerzity a jedna vysoká škola (študenti tak môžu nadobudnúť vysokoškolské vzdelanie v rôznych oblastiach), v Michalovciach sídlia aj dve gymnázia (jedno z nich – Gymnázium Pavla Horova – vzniklo v roku 1922 a je najstarším gymnáziom v regióne Zemplína, patrí i medzi najlepšie školy svojho druhu v rámci celého východného Slovenska) a ďalšie vzdelávacie inštitúcie.

them is the folklore ensemble Zemplín), "the paintress of Zemplín" Ľudmila Lakomá – Krausová lives and works in the town, too.

In Michalovce there were born or have worked many famous personalities of their time – here can be mentioned Albert from Michalovce (in the Middle Age he served as a priory, which was the superior of knights called Hospitallers, in whole Hungarian area), Teodor Jozef Mousson ("painter of Zemplín's sun and people" from the first half of the 20th century), Blessed Redemptionist Metod Dominik Trčka, the poet Gorazd Zvonický or the priest Štefan Hlaváč.

The town is the center of education in the whole region, too. From 90s of the 20th century branches of three universities and one college have been established here (so students can acquire higher education in various fields), there are located two secondary grammar schools in Michalovce (one of them – Gymnázium Pavla Horova, founded in 1922 – is the oldest school of this type in Zemplín region, it also belongs to the best schools of its kind in whole eastern Slovakia) and some more educational institutions.

Tunajšia nemocnica (v súčasnosti nesie názov Nemocnica s poliklinikou Štefana Kukuru) bola zriadená ešte v 19. storočí ako prvá svojho druhu v slovenskej časti Zemplína. Športové aktivity v Michalovciach dnes zastrešuje 40 klubov. Historicky najúspešnejším ženským kolektívom v rámci mesta je klub HK Iuventa Michalovce, ktorý sa stal viacnásobným majstrom Slovenska, resp. víťazom česko-slovenskej interligy (WHIL) v hádzanej žien. Charakter najmasovnejšieho športu si i nadále udržiava futbal, pričom Mestský futbalový klub Zemplín Michalovce má už takmer 100-ročnú tradíciu. Organizuje sa tiež množstvo športových podujatí (dlhorčné tradíciu má napr. Podvihorlatský maratón). V poslednom období k nim pribudol aj in-line maratón či minimaratón v aeróbiku, mestský úrad zastrešuje i viaceré mestské športové ligy („O pohár primátora mesta“) vo všetkých vekových kategóriách.

Zaujímavé je aj okolie Michaloviec – medzi najvyhľadávanejšie turistické lokality možno zaradiť Zemplínsku šíravu, Vinianske jazero, pohorie Vihorlat alebo jazero Morské oko.

The local hospital (at present is called Štefan Kukura's Hospital and Clinic), founded in the 19th century, was the first one of its kind in Slovak part of Zemplín. Nowadays the sports activities in Michalovce are realized by 40 clubs. Historically the most successful women's team within the town is the club HK Iuventa Michalovce, which became multiple champion of Slovakia, respectively winner of the Czech-Slovak interleague (WHIL) in women's handball. But still the most common sport is football. The Town Football Club Zemplín Michalovce has almost 100-year tradition. There are organized a lots of sports events (long tradition has, for example, The Podvihorlatský Marathon). In recent time in-line marathon or minimarathon in aerobics was added to them, the town authority donated many sports leagues ("Mayor's Cup") in all age cathegories.

Surroundings of Michalovce is interesting, too – within the most visited tourist sites belong Zemplínska šírava, Vinianske jazero (Vinné Lake), Vihorlat Mountains or lake Morské oko (The Sea Eye).

